

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14

Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 4866 100

OIB: 19370100881

KLASA: UP/I 612-07/14-60/24

URBROJ: 517-07-1-1-2-14-15

Zagreb, 28. listopada 2014.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode temeljem članka 33. stavka 2. vezano uz članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), povodom zahtjeva nositelja zahvata tvrtke HEP proizvodnja d.o.o. HE zapad Rijeka iz Ogulina, Josipa bana Jelačića 4a, za Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Retencija Drežničko polje“ u Karlovačkoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

I. **Planirani zahvat „Retencija Drežničko polje“ u Karlovačkoj županiji**, nositelja zahvata tvrtke HEP proizvodnja d.o.o. HE zapad Rijeka iz Ogulina, Josipa bana Jelačića 4a, temeljem Studije glavne ocjene izrađene u prosincu 2013. i nadopunjene u rujnu 2014. od ovlaštenika Elektroprojekt d.d. iz Zagreba, Alexandra von Humboldta 4 pp136, je prihvatljiv za ekološku mrežu uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A) te provedbom programa praćenja stanja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže (B).

A. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže:

A.1 Mjere ublažavanja prije izgradnje

1. Za rad planirane retencije prije izvođenja radova izraditi interni Pravilnik upravljanja retencijom (Operativni plan) na temelju postojećih i novo dobivenih podataka, temeljem simulacijskog modela otjecanja u sadašnjem i planiranom režimu plavljenja u Drežničkom polju, te osigurati pouzdano rukovanje retencijom u planiranim granicama (vremenski i prostorno). Sukladno mjerljima, poplavljivanja i ujezerenja u Drežničkom polju obično traju do dvadeset dana i dosižu tri do sedam metara. Ukoliko je u retenciji prisutan viši stupac vode, s manipuliranjem vode treba prestati već 1. travnja.
2. Projektiranje zatvaranja svih glavnih ponora izvesti na način da se tehnički omogući postupno otvaranje ponora te da se omogući ulazak u ponore za potrebe programa praćenja.
3. Detaljnim hidrogeološkim istražnim radovima, prije planirane izgradnje, na području Zagorske Mrežnice od preljeva Sabljaka do izvora Tounjčice i Bistraca utvrditi točne omjere voda koje izviru na pojedinom izvoru, odnosno točnu raspodjelu voda po pojedinom slivu, na temelju kojih će se novelirati Pravilnik upravljanja retencijom Drežničko polje (Operativni plan).

A.2 Mjere ublažavanja tijekom izgradnje

4. Građevinske radove obavljati od srpnja do listopada.
5. Uklanjanje drveća i grmlja izvan područja radne zone dopušteno je iznimno samo kad je to neophodno radi izvođenja građevinskih radova.
6. U slučaju nailaska na strogo zaštićene vrste ili njihove nastambe (npr. gnezda ptica, ostale životinjske nastambe, ozlijedene ili uginule strogo zaštićene vrste) obustaviti radove u blizini nalaza te odmah obavijestiti Državni zavod za zaštitu prirode i ovo Ministarstvo.
7. Zabranjeno je odlaganje otpada u vodu ili u blizinu vodenih staništa, kao i potpuno zaustavljanje toka vode na području utjecaja.
8. Odvojeno sakupljati otpad po vrstama i privremeno skladištiti na za tu svrhu određenom prostoru, a zbrinjavanje otpada osigurati putem ovlaštenih pravnih osoba.
9. Spriječiti onečišćenje i zamućenje vodotoka, kanala i drugih vodenih površina.
10. Smanjiti razinu buke i drugih načina uzinemiravanja (svjetlost i sl.) životinja na najmanju moguću mjeru.
11. U slučaju pojave invazivnih biljnih vrsta, ponajprije vrste *Ambrosia artemisiifolia*, u vrijeme izvođenja radova na prostoru radnog pojasa, provesti njihovo uklanjanje.
12. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj odložiti unutar radnog pojasa. Nakon završetka radova rekultivirati korišteni prostor, koristeći humus i plodno tlo sa zeljastom vegetacijom iskopano na području izvođenja radova i omogućiti korištenje površina na način kao prije gradnje retencije.
13. Iskopani materijal zbrinuti na način da se onemogući njegovo ispiranje u slučaju pojave intenzivnih oborina odnosno iznenadnog poplavljivanja polja.
14. Osigurati postojanost prirodne strukture dna i obale vodotoka Jaruge te zadržati vegetaciju oko vodotoka koja pruža prirodnu zasjenu vodotoka Jaruge.
15. Prilikom izgradnje objekata, prateće infrastrukture i zatvaranje litice iznad samih ponora, gdjegod je to moguće koristiti kameni nabačaj umjesto betona.
16. Oko ulaza u Šiplu iznad Zečjeg ponora ostaviti 30 m betonom neprskanu zonu.
17. Injekcijsku zavjesu planirati s određenom propusnosti. Injekcijska zavjesa smije se zatvoriti najviše 90%.
18. Tijekom projektiranja i tijekom izgradnje osigurati stalni stručni nadzor (specijalist biolog za podzemlje) djelomičnog brtvljenja boka Kapele, gdje je potrebno osigurati propusnost boka Kapele, kako bi se na taj način omogućila cirkulacija zraka, dotok organske tvari s površine, površinska precipitacija i održavanje sadašnjih mikroklimatskih uvjeta u speleološkim objektima.

A.3 Mjere ublažavanja tijekom korištenja

19. U vegetacijskom razdoblju, od 15. travnja do 15. listopada nije dopušteno nikakvo manipuliranje vodama u Drežničkom polju, već se treba osigurati prirodni režim retencije. U izvan vegetacijskom razdoblju, od 15. listopada do 15. travnja retencijom upravljati tako da režim plavljenja u Drežničkom polju bude u granicama prirodno dogodenih poplava (maksimalno zabilježeni vodostaji), a zadržavanja vode produljiti maksimalno za 15 dana u odnosu na prirodno stanje.
20. Prilikom održavanja brtvljenja vrtača, boka polja i okolnog područja planirane retencije, košenje i sječenje vegetacije vršiti najviše tri puta godišnje.
21. Zabranjeno je poribljavanje Drežničkog polja odnosno potoka Jaruge.
22. Gdjegod je moguće, omogućiti razvoj prirodne vegetacije i prirodnog oblikovanja staništa uz mogućnost dodatnih intervencija ukoliko se trajnim praćenjem populacija pokaže potrebnim.
23. Signalno ogradići i označiti ulaz u Komarčeve jame te Vidovića šipilju na SZ rubu Drežničkog polja kao i ulaz u Šiplu iznad Zečjeg ponora i drugih objekata iznad ponora.

24. Osigurati izvođenje radova prema najvišim profesionalnim standardima i uz odgovarajuće mjere predostrožnosti. Osigurati dovoljne količine upijajućih materijala u slučaju da dođe do curenja goriva ili motornih ulja.
25. Izgradnjom odnosno postavljanjem odgovarajućih tankova za prihvat opasnih tekućina tijekom korištenja objekata, osigurati prikupljanje i onemogućiti širenje opasnih tekućina ukoliko dođe do proboja i curenja ulja na zapornicama. Osigurati dovoljan broj upijajućih materijala u upravljačkoj kući.
26. Potencijalno ili stvarno zagađenje voda u retenciji tijekom korištenja treba uvrstiti u Županijski operativni plan za zaštitu voda.

B. Program praćenja stanja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže

1. Program praćenja stanja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže treba uključiti u glavni projekt planiranog zahvata.
2. U slučaju primijećenih promjena u sklopu programa praćenja stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova, donijeti korekcije predloženog načina korištenja retencije kao dodatne mjere ublažavanja.
3. Ukoliko će se praćenjem stanja populacija ciljnih vrsta i stanišnih tipova ekološke mreže utvrditi njihovo smanjivanje kao posljedice zahvata, nositelj zahvata je obvezan provesti dodatne mjere ublažavanja, koje će propisati Ministarstvo.

B.1 Praćenje stanja voda

4. Tijekom rada retencije nastaviti opažanja vodostaja na svim postavljenim vodomernim profilima i pijezometrima na području Drežničkog polja. Navedena mjerena će predstavljati polazišta za daljnji sustavni hidrološki monitoring šireg promatranog područja.
5. Uspostaviti trajna automatska hidrološka mjerena na širem promatranom području na sljedećim postajama: izvorišni dio Tounjčice, izvor Zagorske Mrežnice, Zagorska peć - kod Ogulina, izvor Bistrac, izvor i ponor Rupećica, Crnačko polje.
6. Na izvorištima Zagorske Mrežnice i Tounjčice kao i na svim važnijim sustavima izvora i ponora Drežničkog polja kontinuirano tijekom rada retencije pratiti temperaturu vode, količinu vode i tlak pomoću automatskih data-logera.
7. Tijekom rada retencije na izvorištima Zagorske Mrežnice (Zagorska peć, izvor Bistrac, izvor Zagorske Mrežnice) i na izvorišnom dijelu Tounjčice pratiti i stanje voda praćenjem bioloških elemenata kakvoće voda (perifton, bentičke beskralješnjake, makrofite i ribe) jednom godišnje prve tri godine, a nakon toga jednom u tri godine. Kvartalno ispitivati osnovne fizikalno kemijske pokazatelje koji prate biološke elemente kakvoće voda svake godine tijekom rada retencije sukladno posebnom propisu.

B.2 Praćenje stanja flore i staništa

8. Prve dvije godine od uspostave retencije, svake godine provjeriti stanje staništa ciljeva očuvanja područja HR200648 Drežničko polje na južnom dijelu Drežničkog polja uzvodno i nizvodno od injekcijske zavjese, te na sjevernom dijelu gdje je šuma hrasta lužnjaka, a nakon toga svake treće godine do dvadeset godina od početka rada retencije i to uvijek u isto vrijeme (u srpnju).
9. Radi praćenja stanja šumske vegetacije na području Drežničkog polja, na području hrastove šume provoditi pedološka istraživanja prve godine nakon puštanja u rad retencije te ponavljanje mjerena i uzorkovanja svake pete godine do dvadeset godina od početka rada retencije.

10. Fitocenološka istraživanja šumskih staništa provoditi prve godine nakon puštanja u rad retencije te ponavljanje snimaka svake pete godine do dvadeset godina od početka rada retencije. Prve godine nakon puštanja u rad retencije obaviti sva mjerena, a izmjeru dimenzija krošanja i brojnosti podmlatka svake pete godine, a osutost krošnje snimati svake godine. Praćenje uroda i analizu sjemena vršiti prve godine nakon puštanja u rad retencije, te svake pete godine vršiti ponavljanje mjerena. U slučaju jakog uroda sjemena izvanredno izvršiti uzorkovanje sjemena. Prve godine nakon puštanja u rad retencije snimiti zdravstveno stanje, te pojavu štetnika, svake pete godine ponoviti mjerena. Praćenje gradacije prisutnih štetnika vršiti svake godine dijagnozno-prognoznim mjernjima.
11. U području ekološke mreže HR2000593 Mrežnica-Tounjčica u prve dvije godine rada retencije, svake godine provjeriti stanje staništa Sedrene barijere krških rijeka Dinarida i vrste puzavi celer (*Apium repens*), a nakon toga svake treće godine do dvadeset godina od početka rada retencije, i to uvijek u isto vrijeme (u srpnju).

B.3 Praćenje stanja ptica

12. Uspostaviti redovito praćenje ptica ciljeva očuvanja ekološke mreže HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika na području Drežničkog polja, posebno za livadne i šumske vrste ptica radi utvrđivanja njihove brojnosti. Od vrsta su to prvenstveno djetlići i žune, te siva i bjelovrata muharica. U šumi hrasta lužnjaka, pratiti brojnost ptica gnjezdara. U prve dvije godine od uspostave retencije obavljati praćenje dva puta mjesečno, a nakon toga obavljati praćenje svake godine u istom razdoblju (u svibnju i lipnju) dva puta godišnje do dvadeset godina od početka rada retencije.

B.4 Praćenje stanja podzemlja

13. Stanje čovječe ribice (*Proteus anguinus*) na Glavnim ponorima Drežničkog polja pratiti svaku godinu tijekom deset godina od početka rada retencije. Na širem promatranom području stanje čovječe ribice pratiti u Zagorskoj peći, izvoru Zagorske Mrežnice, izvoru Bistrac i Klisuri jednom godišnje, a u Markarovoj špilji i izvoru i ponoru Rupečica četiri puta godišnje u razmacima od tri mjeseca ovisno o hidrološkim uvjetima tijekom deset godina od početka rada retencije.

B.5 Praćenje stanja leptira

14. Praćenje stanja populacije vrste kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*) provoditi u svibnju i rujnu, na južnom dijelu Drežničkog polja, prve i druge godine te pete godine od početka rada retencije.

B.6 Praćenje stanja vretenaca

15. Praćenje vrsta vretenaca na području planirane retencije provoditi najmanje tri puta tijekom sezone ljeta prve dvije godine od početka rada retencije (krajem svibnja/početkom lipnja, sredinom srpnja i sredinom kolovoza) na širokom opsegu broja i tipova staništa.

B.7 Praćenje stanja potočnog raka

16. Na područjima ekološke mreže HR200648 Drežničko polje, HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje te HR2000593 Mrežnica Tounjčica obavljati redovito praćenje stanja potočnog raka (*Astropotamobius torrentinum*) jednom na godinu u razdoblju od pet godina od početka rada retencije na vodotocima na kojima su utvrđeni potočni rakovi, kao i na potencijalno pogodnim staništima. Praćenje provoditi u razdoblju pojačane aktivnosti potočnih rakova, od lipnja do listopada, a na manjim vodotocima i pritocima izbjegavati ljetne mjesecе kada oni presušuju te praćenje stanja provoditi u rujnu i listopadu.

- II. Podatke o rezultatima i analizi svih aktivnosti praćenja, uz obaveznu procjenu potrebe dodatnih mjera ublažavanja i/ili izmjena postojećih, nositelj zahvata dužan je dostavljati ovom Ministarstvu i Državnom zavodu za zaštitu prirode na kraju svake godine praćenja, a u slučaju iznenadnih događaja odmah.
- III. Nositelj zahvata dužan je osigurati provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže te programa praćenja kako je određeno ovim Rješenjem.
- IV. Završnu odluku o potrebi dodatnih mjera ublažavanja i/ili izmjena postojećih te potrebi nastavka praćenja stanja donosi Ministarstvo.
- V. Ovo Rješenje ukinut će se u roku od dvije godine od dana izvršnosti Rješenja ako se u tom roku ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta kojim se odobrava gradnja sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje i gradnja ili drugog akta sukladno Zakonu o zaštiti prirode, odnosno posebnom propisu.
- VI. Važenje ovog Rješenja, na zahtjev nositelja zahvata (HEP proizvodnja d.o.o. HE zapad Rijeka iz Ogulina, Josipa bana Jelačića 4a) može se jednom produžiti za dvije godine uz uvjet da se nisu promjenili uvjeti utvrđeni ovim Rješenjem.
- VII. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata HEP proizvodnja d.o.o. HE zapad Rijeka iz Ogulina, Josipa bana Jelačića 4a, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (u dalnjem tekstu Ministarstvo) 21. veljače 2014. godine zahtjev za Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat „Retencija Drežničko polje“ u Karlovačkoj županiji. Zahtjev za Glavnu ocjenu temelji se na Rješenju Ministarstva od 28. svibnja 2013. godine kojim je za planirani zahvat propisana obaveza provedbe Glavne ocjene (Klasa: UP/I 612-07/13-60/03; Urbroj: 517-07-1-1-2-13-1). Nadležnost je utvrđena temeljem članka 29. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode kojim je propisano da Ministarstvo provodi Glavnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš. Za planirani zahvat proveden je postupak Procjene utjecaja na okoliš i doneseno Rješenje o prihvatljivosti zahvata 22. travnja 1998. godine (Klasa: UP/I 351-02/97-03/235; Urbroj: 542-02/01-ZM-98-20). Na zahtjev nositelja zahvata HEP Proizvodnja d.o.o., Ministarstvo je 27. lipnja 2012. godine dalo mišljenje (Klasa: 351-03/12-01/47; Urbroj: 517-06-2-1-1-12-2) da nema potrebe za provedbom novog postupka procjene o utjecaju zahvata na okoliš jer je predmetno Rješenje još važeće. Temeljem novog Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/2013) članka 272. povodom pravomoćnog rješenja na temelju Zakona iz 1994. i 1999. godine, može se podnijeti zahtjev za lokacijskom dozvolom najkasnije do 31. prosinca 2013. što je nositelj zahvata i učinio (Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, Klasa: UP/I 350-05/13-01/257; Urbroj: 378-13-1). Temeljem odredbe članka 28. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode postupak Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za planirani zahvat proveden je prije izdavanja lokacijske dozvole.

U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti sukladno odredbama članka 31. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode te je temeljem odredbi članka 31. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode te članka 21. stavka 1. točka 1. i članka 22. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu, 14. ožujka 2014. na službenim stranicama Ministarstva (www.mzoip.hr) objavljena Informacija o zahtjevu.

Temeljem članka 31. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo je 11. ožujka 2014. zatražilo mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode (u dalnjem tekstu Zavoda)(Klasa: UP/I 612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-3) koje je zaprimilo 19. svibnja 2014. (Klasa: 612-07/14-38/120; Urbroj: 366-07-3-14-4), a kojim se traži nadopuna Studije glavne ocjene (u dalnjem tekstu Studija).

Temeljem zahtjeva Ministarstva za pravnu pomoć (Klasa: UP/I-612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-4 od 14. ožujka 2014.) koordinacija (osiguranje i provedba) javne rasprave i javnog uvida povjerena je Upravnom odjelu za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša, Odsjeku za zaštitu prirode i okoliša Karlovačke županije. O provedenom javnom uvidu Upravni odjel dostavio je Izvješće (Klasa: 612-07/14-05/3, Urbroj: 2133/1-07-03/3-14-14) 23. travnja 2014. godine. Obavijest o javnom uvidu objavljena je u Večernjem listu 23. ožujka 2014., na oglašnim pločama Karlovačke županije i Grada Ogulina te na službenim internetskim stranicama Karlovačke županije i ovog Ministarstva gdje je bila dostupna i Studija (Elektroprojekt, prosinac 2013.). Javni uvid u Studiju održan je u razdoblju od 01. do 17. travnja 2014. godine. Tijekom javnog izlaganja održanog 8. travnja 2014. godine u Gradskoj vijećnici Grada Ogulina, predstavnici zainteresirane javnosti Denis Frančišković, Nedeljko Maravić, Petar Radojević i Martina Petrak postavili su pitanja i dali primjedbe na predmetnu Studiju te su predstavnici nositelja zahvata Milan Sabljak (HEP Proizvodnja d.o.o.) i ovlaštenika Ivan Vučković (Elektroprojekt d.o.o.) odgovarali na postavljena pitanja. Tijekom provedbe javnog uvida pismenim putem su zaprimljene primjedbe Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije, Udruge za zaštitu okoliša PAN, Hrvatskog biospeleološkog društva te Upravnog odjela za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša Karlovačke županije. Primjedbe su se u bitnom odnosile na potrebu dodatnih istraživanja i razrade mogućih modela statusa staništa i vrsta ekološke mreže tijekom i nakon zahvata, na potrebu utvrđivanja mjera zaštite za staništa i vrste ekološke mreže kako bi se osigurao povoljan status istih, na potrebu korekcije planiranog zahvata u smislu očuvanja prirodnih obilježja područja predviđenih za zaštitu, na potrebu primjene smjernica za mjere zaštite propisanih Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama očuvanja stanišnih tipova (Narodne novine, broj 7/2006), na potrebu izračuna usluga ekosustava i cost-benefit analizu, na pitanje obuhvata na koji se odnosi postupak Glavne ocjene jer zahvat ima utjecaj na cjelokupan nizvodni prostor sve do utoka Dobre u Kupu kod Karlovca, na pitanja sudjelovanja javnosti i pravnih temelja na kojima se provodi postupak i pitanje stvarne nadležnosti Ministarstva, o nedostupnosti za javnost Studije utjecaja na okoliš i kako su obrađene vrste značajne na nacionalnom nivou (riba *Telestes karsticus* i *Telestes polylepis*), a koje ne predstavljaju ciljeve očuvanja ekološke mreže, o nedostatku ocjene drugih pogodnih mogućnosti u Studiji, o potrebi geoloških analiza povezanosti sliva, hidrološkog i hidroenergetskog modeliranja, te pitanja koliki će zahvat imati stvarni efekt na smanjenje poplava u Ogulinskom području i kolika je finansijska dobit od povećanog protoka na HE Gojak.

Zaključkom od 19. svibnja 2014. (Klasa: UP/I 612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-7) Ministarstvo je zatražilo od nositelja zahvata da po ovlašteniku obrazloži pitanja i nadopuni Studiju temeljem uvaženih primjedbi pristiglih tijekom javnog uvida i temeljem mišljenja Zavoda, te odredilo rok od trideset (30) dana u skladu s člankom 77. i 79. Zakona o općem upravnom postupku. Prije isteka roka, 18. lipnja 2014. nositelj zahvata zatražio je odgodu roka za dostavu nadopune Studije radi provedbe potrebnih dodatnih analiza i istraživanja (speleološkim istraživanjima, istraživanjima čovječe ribice, vretenaca, šišmiša, potočnog raka) kako bi bio u mogućnosti nadopuniti Studiju. Ministarstvo je Zaključkom od 20. lipnja 2014. (Klasa: UP/I 612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-9) produljilo rok do 10. rujna 2014. Radi produljenja očekivanog trajanja prikupljanja podataka i provedbi istraživanja na terenu uslijed nepovoljnih vremenskih uvjeta, nositelj zahvata je 9. rujna 2014. zatražio dodatno produljenje roka do kraja mjeseca (dodatnih 20 dana) te je sukladno članku 79. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku, Ministarstvo Zaključkom od 15. rujna 2014. (Klasa: UP/I 612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-11) produljilo rok za dostavu obrazloženja i nadopune Studije do 30. rujna 2014. Nadopuna Studije dostavljena je Ministarstvu u roku, 29. rujna 2014. temeljem čega je Ministarstvo zatražilo mišljenje o prihvatljivosti zahvata Zavoda (Klasa: UP/I 612-07/14-60/24; Urbroj: 517-07-1-1-2-14-13). Mišljenje Zavoda (Klasa: 612-07/14-38/120; Urbroj: 366-07-3-14-8) zaprimljeno 22. listopada 2014. je da je Studija primjerenog sagledala i procijenila moguće samostalne kao i utjecaje u kombinaciji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, Studiju i očitovanje nositelja zahvata, mišljenje Zavoda, mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti te je utvrdilo slijedeće:

Predmetni zahvat Retencija Drežničko polje planira se ostvariti brtvljenjem glavne podzemne zone otjecanja injekcijskom zavjesom u dnu polja ispred Glavnih ponora (Zrnića ponor, Bosnića ponor i Zečev ponor), brtvljenjem površinskom oblogom potencijalnih ponorskih mikrolokacija (vrtača) između injekcijske zavjese i istočnog ruba polja u zoni Glavnih ponora, brtvljenjem potencijalnih mikrolokacija istjecanja u boku Kapele iznad zone Glavnih ponora površinskom oblogom, izdvojenim brtvljenjem pojedinačnih ponorskih pojava u dnu Drežničkog polja i zahvatom na Glavnim ponorima na jugoistočnoj strani Drežničkog polja. Produljeno zadržavanje vode na površini od 368,4 ha u Retenciji Drežničko polje uključuje izgradnju sljedećih građevinskih objekata: izvedbu injekcijske zavjese (podzemna građevina), površinsko mjestimično brtvljenje između injekcijske zavjese i padine Kapele s pojedinačnim brtvljenjem vrtača, izgradnju zahvatne građevine s kosom stazom i zatvaračkom kućicom (nadzemne građevine), te spojnim cjevovodima i cilindričnim zvonima iznad Glavnih ponora (podzemne građevine), brtvljenje dijela padine Kapele - potencijalnih mikrolokacija istjecanja u zoni iznad glavnih ponora prskanim betonom, izgradnju pristupne ceste zatvaračkoj kućici te izgradnju pristupne ceste na dno polja.

Planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži, Narodne novine, broj 124/2013), Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000648 Drežničko polje, HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP): HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika. U široj zoni utjecaja nalaze se POVS HR2000646 Polje Lug, a radi hidrološke povezanosti utjecajno područje je i POVS HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje, POVS HR2000593 Mrežnica – Tounjčica i HR2000642 Kupa.

Mogući samostalni utjecaji na užem području tijekom pripreme i izgradnje zahvata su trajni gubitak površina uslijed građevinskih radova, promjene stanišnih uvjeta zbog emisije prašine i ispušnih plinova tijekom rada mehanizacije, uzneniranje uslijed građevinskih radova, izravno uništavanje gnijezda ptica i drugih nastambi, moguće izravno stradavanje životinja, privremeni gubitak vodenih staništa, promjene kvalitete vode s posljedicom uzneniranja životinja i prostornih stanišnih uvjeta za vodene organizme, privremeni utjecaj na kontinuitet vodnog toka, promjene stanišnih uvjeta uz mogući gubitak pojedinih jedinki divljih vrsta uslijed emisije štetnih kemijskih tvari u tlo, podzemne i površinske vode, promjene strukture stanišnih uvjeta u podzemlju kao izravna posljedica brtvljenja i injekcijske zavjese, te izgradnja kupola nad ponorima u kršu uz moguće uzneniranje, kao i izravno stradavanje pojedinih vrsta podzemne faune.

Tijekom korištenja retencije mogući su samostalni utjecaji na užem području i to trajni gubitak postojećih staništa na lokacijama nadzemnih objekata vezanih za retenciju, gubitak stanišnih šuma duž pristupnih cesta za retenciju te promjene hidrološkog režima podzemnih voda.

U slučaju akcidenata mogući su samostalni utjecaji na užem području, a potencijalno može zahvatiti veliko područje zbog krškog terena uz privremene do dugotrajne posljedice promjene stanišnih uvjeta uslijed ispuštanja štetnih tvari prilikom rada i održavanja zapornica. Vjerljivost pojave akcidenata je mala uz uvjet redovitog održavanja i nadzora rada zapornica.

Utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika tijekom izgradnje te rada i održavanja retencije ocijenjen je kao umjerenog negativan. Na svih 12 vrsta ptica koje su ciljevi očuvanja ekološke mreže a za koje je utvrđeno da dolaze na području Drežničkog polja, utjecaj zahvata će biti slabiji u vrijeme kada je predviđeno manipuliranje vodom od 15. listopada pa do 15. travnja jer je većina vrsta u tom razdoblju izvan gnjezdilišta u svojim zimovalištima. Budući da se radi o brdskom području gniježđenje kod ptica započinje sredinom svibnja, pa će utjecaji biti nepovoljni samo ukoliko se voda povuče tek krajem svibnja.

Na POVS HR2000648 Drežničko polje, cilj očuvanja kiseličin vatrene plavac, koji nastanjuje vlažne livade, neće biti značajno ugrožena tijekom ni nakon izvođenja predmetnog zahvata, jer će se zahvatom zadržavanje vode produžiti za 7 do 14 dana, a u vegetacijskom razdoblju od 15. travnja do 15. listopada neće biti manipulacija s vodom, te će se biljka hraniteljica normalno razvijati i omogućiti opstanak vatrene plavce na području Drežničkog polja.

Potočni rak nastanjuje riječne tokove, koji neće biti degradirani ovim zahvatom, a produženje voda u inače prirodno plavljenoj retenciji neće značajno utjecati na ovu ciljnu vrstu očuvanja područja HR2000648 Drežničko polje, HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje i HR2000593 Mrežnica-Tounjčica (Lucić, 2014).

Na populaciju čovječe ribice koja ovisi o dotoku organskih tvari iz Drežničkog polja na području ekološke mreže HR2000648 Drežničko polje i HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje, planirani zahvat neće imati značajan negativni utjecaj sa aspekta promjena vodnog režima. Podzemni sustavi ispod Kapele prirodno djeluju kao svojevrsna retencija i da alternacije na Drežničkom polju neće imati značajan utjecaj na nivo podzemne vode u špiljskim sustavima ispod Kapele i na području izvora Zagorske Mrežnice (Bistrac, Rupećica, Zagorska Peć, Zagorska Mrežnica itd.) (HHD – Hyla, 2014).

Biljne vrste i staništa koja su utvrđena na području ekološke mreže Drežničko polje podnose duže prirodne poplave koje na području Drežničkog polja traju i do 70 dana (1992. i 2013.), te produljeno zadržavanje vode u retenciji do maksimalno 15 dana u odnosu na prirodna plavljenja neće značajno utjecati na promjenu uvjeta na staništima ciljevima očuvanja područja HR2000648 Drežničko polje: poplavne miješane šume (*Querqus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia*); travnjake beskoljenke; hidrofilne rubove visokih zeleni uz rub rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *sencion fluvialis*): nizinske košanice (*Alopecurus partensis*, *Sanguisorbia officinalis*), s tim da se produženje zadržavanja vode događa u vegetacijskom razdoblju od 15. travnja do 15. listopada (Topić, 2013).

Na POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, utjecaj planiranog zahvata neće biti takvog obima niti će promijeniti uvjete na staništu u toj mjeri da bi bilo koja od vrsta ciljeva očuvanja bila pod negativnim utjecajem.

Obzirom da su podzemni objekti Zečev ponor, Mali ponor, Zrnića ponor i jama iznad Bosnića ponora na području Drežničkog polja zatvoreni zadnjih 20 godina te obzirom na rezultate dobivene istraživanjima (Pavlinić, Đaković, 2014) o brojnosti i sastavu prisutnih vrsta, takav režim neće imati utjecaja na lovna staništa šišmiša niti će dovesti do znatnih promjena staništa za šišmiše ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Drežničko polje predstavlja vrlo mali dio površine područja ekološke mreže HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika tako da je veličina površine utjecaja kao i sam način utjecaja minoran za populaciju vuka i medvjeda radi njihove izuzetne mobilnosti na znatno većem području od samog Drežničkog polja te što biraju uglavnom suše i nepotopljene dijelove staništa.

Vrste vretenaca, gorski potočar (*Cordulegaster heros*) i istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*) ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, nisu zabilježeni tijekom istraživanja u sklopu Studije. Kako se na vodotoku Jaruga u području Drežničkog polja ne planiraju izvršiti zahvati koji bi promijenili uvjete na staništu a planirani objekt na prostoru Drežničkog polja i u prirodnim uvjetima djeluje retencijski, planirani zahvat neće značajno utjecati na pojavljivanje zabilježenih vrsta vretenaca niti na ciljne vrste područja ekološke mreže (Vilenica, 2014.).

Stanišni tip (Sub-)mediteranske šume endemičnog crnog bora koji je cilj očuvanja područja HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika nije zabilježen na obuhvatu predmetnog zahvata, te na njega zahvat nema utjecaja.

Ciljna vrsta cjlolatična žutilovka (*Genista holopetala*) također nije utvrđena na području Drežničkog polja te na nju zahvat nema utjecaja.

Mogući utjecaji predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove HR2000648 Polje Lug koje se nalazi na širem promatranom području, ne očekuje se jer je Polje Lug na višoj nadmorskoj visini od Drežničkog polja.

Na širem promatranom području, utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja i cjlolitost ekološke mreže HR2000593 Mrežnica-Tounjčica, HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje i HR2000642 Kupa, odnosi se na hidrološke veličine u nizvodnom dijelu sliva. Za dio godine u kojem radi retencija, utjecaj rada retencije Drežničko polje smanjuje ukupne preljeve na akumulaciji Sabljaci prema Zagorskoj Mrežnici za količine u rasponu od 10% do 33% i to više za vlažniju godinu a manje za sušnu. Za srednju godinu smanjenje volumena preljeva iznosi 24,62%. Broj dana smanjenja preljeva, u razmatranom razdoblju upravljanja s retencijom, za vlažnu godinu iznosi 25 dana, za sušnu 5 dana, a za približno srednju godinu 6 dana.

Na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR2000593 Mrežnica-Tounjčica obična lisanka, potočni rak, peš, dabar, vidra, potočna mrena, plotica, puzavi celer i staništa sedrene barijere krških Dinarida, te vodenim tokovima s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* s *Callitricho-Batrachion*, predmetni zahvat neće imati značajni negativni utjecaj.

Na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR2000592 Ogulinsko-plaščansko područje močvarna rida, potočni rak, čovječja ribica, žuti mukač, velik potkovnjak, južni potkovnjak, dugokrili pršnjak, tamnovrati podzemljari, te staništa šipanje i jame zatvorene za javnost i ilirsko hrastove-grabove šume, predmetni zahvat neće imati značajni negativni utjecaj.

Na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže HR2000642 Kupa predmetni zahvat neće značajno negativno utjecati jer će veći protoci nizvodno od HE Lešće zbog dodatnog korištenja vode iz retencije Drežničko polje, biti veći za svega 0,3% vremena godišnje za sušnu, 2,4 % vremena godišnje za kišnu i 1,8% vremena za srednju godinu. Protok nizvodno od brane HE Lešće na Dobri povećat će se sa 60 na 120 m³/s za 1 dan u sušnoj do 9 dana u vlažnoj godini, odnosno za 5 dana u srednjoj godini. Navedene promjene će se događati u hladnijem dijelu godine koje nije toliko kritično za ciljeve očuvanja, koliko je kritičan topliji dio godine jer su većina ciljeva očuvanja ribe.

Procijenjeni samostalni utjecaji zahvata na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže uz primjenu propisanih mjeri ublažavanja neće biti značajno negativni. Produceno zadržavanje vode i gradnja injekcijske zavjese kao najznačajniji utjecaji ocijenjeni su kao umjereni negativni, te su prihvatljivi jer su prostorno i/ili vremenski ograničeni te će se svesti na prihvatljivu mjeru primjenom mjeri ublažavanja štetnih posljedica zahvata.

Za ocjenu skupnih utjecaja analizirana je postojeća prostorno-planska dokumentacija Karlovačke županije, na čijem se prostoru nalazi planirana retencija, a kojom je predviđena gradnja magistralne željezničke pruge Zagreb-Rijeka koja bi trebala prolaziti jugo-istočnim područjem Drežničkog polja. Analizom i procjenom mogućih skupnih utjecaja utvrđeno je da predmetni zahvat neće značajno pridonijeti utjecaju na ekološku mrežu uz uvjet provedbe svih mjeri ublažavanja štetnih posljedica zahvata, radi toga što su samostalni utjecaji predmetnog zahvata uglavnom prostorno ograničeni na područje Drežničkog polja, dovodeći od trajnih promjena malih površina povoljnih staništa za vrste koje su ciljevi očuvanja ekološke mreže, a najznačajniji utjecaj očitovati će se tijekom gradnje retencije. Vjerojatnost pojave skupnog utjecaja koji bi zahvatio i širi prostor zahvata u slučaju akcidenta je vrlo niska i nije ocijenjena kao značajna uz uvjet provedbe svih mjeri ublažavanja štetnih posljedica zahvata predloženih u ovoj Studiji.

Slijedom razmotrenog i primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog, Ministarstvo je utvrdilo da zbog neutemeljenosti nije moguće prihvatiti mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti izloženo putem javnog uvida:

Primjedbe Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije vezano za izračun usluga ekosustava i cost-benefit analizu nisu prihvaćene jer to nije predmet postupka Glavne ocjene kojom se procjenjuju mogući značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže.

Primjedbe Upravnog odjela za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša Karlovačke županije koje se odnose na pravnu utemeljenost postupka i pitanje stvarne nadležnosti Ministarstva u postupku kao i primjedbe Udruge za zaštitu okoliša PAN koje se odnose na pitanja sudjelovanja javnosti i pravnim temeljima na kojima se provodi postupak, nisu uvažene temeljem činjenica navedenih u obrazloženju ovog Rješenja.

Primjedbe Udruge za zaštitu okoliša PAN vezane za vrste značajne na nacionalnom nivou (riba *Telestes karsticus* i *Telestes polyolepis*) koje nisu ciljevi očuvanja na području planiranog zahvata nisu uzete u obzir jer njihovo očuvanje nije predmet ovog postupka.

Primjedba Udruge za zaštitu okoliša PAN da u Studiji nedostaje ocjena drugih pogodnih mogućnosti je neutemeljena iz slijedećih razloga. U Studiji utjecaja na okoliš (iz 1998. godine) bile su predložene različite varijante (od gradnje akumulacije do samo površinskog brtvljena), ali je Studijom utjecaja na okoliš usvojeno rješenje gradnje injekcijske zavjese u zadanim gabaritima. Radi utjecaja na ekološku mrežu u segmentu izgradnje injekcijske zavjese, Studija predviđa pogodnije varijantno rješenje u odnosu na ranije planirano izvedbu zavjese koja je prema idejnom projektu trebala biti troredna radi što je moguće većeg postizanja nepropusnosti, te se sada planira kao jednoredna zavjesa radi osiguravanja propusnosti i manje nepovoljnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže. Također je predloženo varijantno rješenje na način da se na pojedinim dijelovima injekcijske

zavjese ostave „šlicevi“ gdje je to moguće radi podzemne erozije, pa zavjesa neće biti kontinuirana kako je prije planirano, već se predviđaju zone diskontinuiteta bez injektiranja kroz koje će prolaziti podzemna voda.

Na primjedbe Udruge za zaštitu okoliša PAN vezane za geološke analize povezanosti sliva, hidrološka i hidroenergetska modeliranja, te pitanja koliki će zahvat imati stvarni efekt na smanjenje poplava u Ogulinskom području i kolika je finansijska dobit od povećanog protoka na HE Gojak, ovlaštenik je dao dodatna obrazloženja i nadopunio Studiju.

Slijedom naprijed navedenog, Ministarstvo je utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata osnovan te da je predmetni zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu uz primjenu utvrđenih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

Člankom 33. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako nadležno tijelo utvrdi, uzimajući u obzir i mišljenje javnosti, da planirani zahvat nema značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi Rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te program praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže propisani su člankom 33. stavkom 3. Zakona o zaštiti prirode.

Člankom 41. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako nositelj zahvata ne provede utvrđene mjere ublažavanja, da će ih provesti Ministarstvo na njegov trošak.

Sredstva za praćenje iz točke I. izreke ovoga Rješenja, u skladu s člankom 42. stavkom 3. Zakona o zaštiti prirode, dužan je osigurati nositelj zahvata.

Podatke o praćenju iz točke I. izreke ovoga Rješenja, nositelj zahvata, u skladu s člankom 42. stavkom 4. Zakona o zaštiti prirode, dužan je dostaviti Ministarstvu.

Rok važenja ovog Rješenja propisan je u skladu s odredbama članka 43. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode.

Mogućnost produljenja roka važenja Rješenja propisana je u skladu s odredbama članka 43. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode.

Ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode u skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode.

Ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva u skladu s odredbama članka 44., stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

Upravna pristojba na ovo Rješenje plaćena je u iznosu od 70,00 kn u državnim biljezima prema tarifnom broju 1 i 2 Zakona o upravnim pristojbama te poništена (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012, 19/2013, 80/2013, 40/2014, 69/2014, 87/2014 i 94/2014).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom суду neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. HEP proizvodnja d.o.o. HE zapad Rijeka, Josipa bana Jelačića 4a, Ogulin
2. MZOIP, Uprava za inspekcijske poslove, Sektor inspekcijskog nadzora zaštite prirode, Ivrea
3. U spis predmeta